

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

343.8

Կ - 21

ռաբներ բռլոր յերկրների, միացեք!

Հ. Ա. Խ. Հ.

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ
ԿԱԼԱՆԱՎԱՅՐԵՐԻ
ԾԱՌԱՑՈՒԹՅԱՆ

ՀՐԵՍԵՐԵԿՈՒԹՅՈՒՆ
ՆԵՐՔԳՈՐծՖՈՂԿՈՄԻՍԵՐԸՆՏԵ ԿՈԼԵՅՎԱԾԵՐԵՐ
ԲԱԺԵԿ

ՏԵՐԵՎԱՐԱ - 1926 թ.

343.8
4-21

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱԼԵՆԱՎԱՅՐԵՐԻ ՇԱԲԱՅՈՒԹՅԱՆ

1. Սույն կանոնադրությունը վսրոշում է պաշտոնյաներ բնգույնելու և արձակելու և նրանց ծառայության կարգը կարանավայրերում և ուսուրածում և կարանավայրերի վարչական-շարքային կազմի և նրանց կառավարող մարմինների անձանց վրա, վորոնք հիշատակված են սույն կանոնադրությանը կցված ցուցակում:

1003
1365

Նախորդություն.—Մնացյալ կառավարիստների պաշտոնյաների իրավունքներն ու պարտականությունները, այլ նրանց ընդունելու և արձակելու և ծառայության կարգը: Բացի սույն հոդվածում մատնանշված և սույն կանոնադրությանը կցված ցուցակում հիշատակված անձերից, վորոշվում է Աշխատանքի Արհնագրքով և ներքին կարգավորության կանոններով, վոր մշակվում է Աշխատանքի Արհնագրքի 55 հոդվածի կարգով:

2. Ներքին ծառայության ասպարիզում կալանավայրերը դեկավարվում են:

ա) Սույն կանոնադրության և ՀՍԽՀ այլ որևէնքներով.

24 FEB 2014

բ) ՆԳԺԿ-ի վորոշումներով և ՆԳԺԿ-ի կալա-
նավայրերի բաժնի հրամաններով, վորոնք հրա-
տարակվում են՝ ի զարգացումն հիշյալ որենք-
ների:

3. Կալանավայրերի աշխատակիցների անձ-
նական և պաշտոնական վարպետությունը և քաղա-
քական սպառաւատության աստիճանը վորոշում
և վկայությունների հիման վրա, Աշխատանքի
փողովրդական կոմիսարիատի համաձայնությամբ
ներքին Գործերի ժողովրդական կոմիսարիատի
հրատարակած հատուկ հրահանգի համաձայն:

Գ. Լ. Ա. Խ. 1

ԿԱՆԱԿԱՎԱՅՐԵՐԻ ՎԱՐՉԱԿԱՆ-ՇԱՐՔԱՅԻՆ
ԿԱԶՄԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԻՐԱՎՈՒԿԻՆՔՆԵՐՆ ՈՒ
ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

4. Սույն կանոնադրության 1-ին հոդվածում
հիշատակված կալանավայրերի աշխատակիցների
վրա, վորպես վարձու աշխատակիցների
վրա, տարածվում են Աշխատանքի Որենսդիրքը և
ի զարգացումն այդ Որենսդիրքի հրատարակված
վորոշումները, հետեւյալ բացառություններով:

ա) ներքին ծառայության և կարգապահու-
թյան նկատմամբ նրանք հավասարեցվում են իս-
կական զինվորական ծառայության մեջ դանդող
անձանց.

բ) նրանցից կարող և պահանջվել այնպիսի աշ-
խատանք, վոր կյանքի սպառնացող վտանգի հետ և
կապված.

գ) ոպերատիվ աշխատանքի ժամանակը չի կա-
րող սահմանափակված լինել:

դ) նրանք չեն կարող հրաժարվել գիշերները և
սահմանված տոնական ու հանգստի օրերն աշխա-
տելուց (Աշխատա . Որենս . 110—112 հոդ.) :

Ծանոթություն.—1. Սույն հոդվածի «գ»
և «դ» կետերում մատնանշված դեպքերում,
Աշխատ . Որենս . 110, 111 և 112 հոդվածների
համաձայն, սահմանված շաբաթական հան-
դատի և տոնական օրերի փոխարեն, կալանա-
վայրերի աշխատակիցներին Արհմիության
տեղական մարմինների համաձայնությամբ
պետք է տրվեն հանգստի այլ օրեր՝ ոպերատիվ
աշխատանքից ազատ ժամանակ :

Ծանոթություն.—2. Յեթե վարչությունը
տոն օրերի փոխարեն հանգստի այլ օրեր չտա,
համապատասխան աշխատակիցները դրամա-
կան փոխհատուցումն պիտի ստանան Աշխա-
տանքի Որենսդրքի 60 հոդվածի կարգով :

5. Կալանավայրերի վարչական-շարքային կադ-
ժի այն անձինք, վորոնք կոչվելու յեն Կարմիր Բա-
նակի մեջ, զորագողովր հայտարարելիս համար-
վում են զորագողովրի յենթարկված կալանավայ-
րերի ծառայության մեջ և զինվորական ծառա-
յության կարող են կոչվել հատուկ օրենքների հի-
ման վրա :

6. Կալանավայրերը ծառայության մտնող ան-
ձիք պարտավորվում են ծառայել մի տարի, վորի
համար պատշաճ ստորագրություն են տալիս իրն-
գրադիր հետ միասին : Ծառայության տարին լրա-
նալուց հետո ստորագրությունը կարող և նորող-
վել :

7. Կարանավայրերի վարչական-շարքային
կազմը ծառայության պարագիբ ժամանակամի-
ջոցը լրանալուց առաջ (Հոդ. 6) ծառայությու-
նից ինքնաղլուխ հեռանալու համար յենթարկվում
ե պատասխանավության Քրեյական Արենսգրքի
108 հոդվածի համաձայն :

8. Վարչական-շարքային կազմի տնօձանց՝ ծա-
ռայություն ժամանակ, համապատասխան էիմնարկու-
թյան հաշվին արվում և մի ձեռք սահմանված ձեւի
համապղեսում :

9. Կարանավայրերի աշխատակիցներն իրենց
ձեռքին յեղած պետական գինքը, զինանյութերն
ու հանդերձանքը կորցնելու կամ դիտմամբ փչաց-
նելու համար զատական պատասխանաւության
են յենթարկվում Քրեյական Արենսգրքի 108 և 197
հոդվածների համաձայն :

Գ Լ Ո Ւ Խ Ա

ԿՈԼԱՆԱՎԱՅՐԵՐԻ ՊԱՇՏՈՆՅԱՆԵՐ ԸՆԴՈՒ- ՆԵԼՆ ՑԵՎ ՆՇԱՆԱԿԵԼԲ

10. Կարանավայրերի վարչական-շարքային
ծառայության մանուղ անձինք պետք և համապա-
տասխան լինեն բարոր հետելալ պայմաններին.

ա) Պետք և խորհուրդների ընտրական իրա-
վունք ունենան ՀՍԽՀ սահմանադրության համա-
ձայն .

բ) Տարիքը 21-ից պակաս պիտի չլինի.

գ) Առողջության վիճակը համապատասխան
պիտի լինի կարանավայրերի ծառայության կա-
նոնների պահանջներին և ծառայության արգելա-

սիթ հիվանդություններ պիտի չունենան, համաձայն
հասուկ հրանչանգի, վոր հրատարակելու յև Ներ-
քին Գոբծերի ժողովրդական Կոմիսարիատը Ա-
ռողջապահության ժողովրդական Կոմիսարիատի
համաձայնությամբ .

11. Դատի և քննության
տակ դանակու և հանցագործությունների հա-
մար իրավունքներից սահմանափակված (Քր.
Բր. Հոդ. Հոդ 40) անձինք կարանավայրերի ծառա-
յության չեն կարող ընդունվել:

12. Կարանավայրերի վար-
չական-շարքային ծառայության ընդունելիս
նախարարական վորություն և արվում զինվորական
ծառայության անցած անձերին՝ մյուս պայ-
մանների հավատարության դեպքում :

11. 10-րդ հոդվածի պահանջներին համապա-
տասխանող անձինք ընդունվում են պաշտոնակա-
տարության մինչև միամյա փորձաշրջանի հա-
մար, վորի լրանալուց հետո հասուավում են
պաշտոնում կամ մերժում են ստանում :

12. Պաշտոնյանները նշանակվում են հետեյալ
կտրդով. ա) Համապետական նշանակություն ու-
նեցող կարանավայրերի պետերը, այլ և կարանա-
վայրերի բաժնի անմիջական տեսչության տակ
զտնվող կարանավայրերի պետերն ու նրանց ող-
նականները նշանակվում են ՆԳԺԿ կարանավայրե-
րի բաժնի հրամանով. բ) բոլոր մնացյալ կարանա-
վայրերի պետերին ու նրանց ողնականներին նշա-
նակվում են Քաղդավմիլիցիայի պետերը, բայց
այն կարանավայրերի պետերը, վորտեղ շտանե-

քի համաձայն 250-ից ավելի կալանավոր կա, ան-
ողատճառ ներկայացվում են՝ ի հաստատություն
ՆԳՁԿ կալանավայրերի բաժնին. գ) վերակացու-
ներին նշանակում են կալանավայրերի պետքը:

Գ. Լ. Ա. Ե. Ա.

ՏԵՂԱՓՈԽԱԾՈՒԹՅՈՒՆ ՅԵՎ ԱՐԶԱԿԱԽՐԴԻ

13. Տեղափոխությունն այն և, վոր աշխա-
տակցին նույնպիսի կամ համապատասխան պաշ-
տոն են տալիս այլ կալանավայրերում: Տեղափո-
խությունը կատարվում է թե համապատասխան
որեւի հայեցողությամբ անկախ տեղափոխվողի
համաձայնությունից և թե կալանավայրի աշխա-
տակցի խնդիրքով:

14. Այն անձինք, վորոնց տեղափոխության
ժամանակ կարգադրություն և յեզել, պետք և մեկ-
նեն իրենց ծառայության նոր տեղը՝ հրաման
ստանալուց ու գործերն հանձնելուց հետո անմի-
ջապես:

Ծանոթություն. — Ուրիշ քաղաքների հիմ-
նարկություններ տեղափոխելիս տեղափոխվո-
ղին անհրաժեշտ ժամանակ պիտի տրվի իր
անձնական գործերը կարգի բերելու համար՝
աղատելով նրան իր պարտականություններից:
Հեշտալ ժամանակի տեսողությունը վորոշվում
է պետի համաձայնությամբ, բայց 48 ժամից
պակաս պիտի չլինի:

15. Այն աշխատակիցները, վորոնք հրամա-
նագրի մեջ նշանակված ժամանակին տուանց հար-
գելի պատճառների իրենց ծառայության նոր տե-

ղը չեն ժամանում, յենթարկվում են պատասխա-
նավության կարգավահական կամ դատական
կարգով (Քր. Որ. Հոդ. 108):

16. Կալանավայրերի աշխատակիցները արձա-
կուրդի իրավունք են վայելում Աշխատանքի Ո-
րենսգրքի 114 և 115 հոդվածների համաձայն և
116-120 հոդվածների համեմատ, այլ և վայելում
են Աշխատանքի Որենսգրքի 91 և 92 հոդ. ժամ-
անշած յերաշխիքները:

Ծանոթություն. — Պատշաճ կարգով վկայ-
ված բացարիկ դեպքերում (մերձավորների մա-
սը կամ վտանգավոր հիվանդությունը, տա-
րեային աղեաններ) արձակուրդ կարող է տրվել
հերթից գուրս:

17. Հերթից գուրս տրվող արձակուրդի տես-
զությունը մել ամսաց ավելի չպետք է լինի:

18. Հերթից գուրս արձակուրդը ստացողները
հերթական արձակուրդի իրավունքից չեն կը կ-
վում:

19. Հերթական և հերթից գուրս արձակուրդ
ստացողներն իրավունք ունեն ստանալու իրենց
պաշտոնին համարած բոլոր մթերքները:

Ծանոթություն. — Բացակայող աշխատա-
կիցների պարտականությունները ժամանակա-
վորապես կատարում անձինք վայելում են այդ
պաշտոններին վերաբերյալ բոլոր իրավունք-
ները և կատարում են բոլոր պարտականու-
թյունները, պահելով իրենց մշտական պաշ-
տոնները և նրանց համապատասխան աշխատա-
վաշճը:

20. Յեթե աշխատակիցն յուր արձակուրդիցն ովալում և իր ծառայության մշտական վայրից գուրզ տեղում, այս գեղքում նրա արձակուրդիցն միբատահաշվով ժամանակ և ավելացվում ծառայության վայրից իր ընարած բնակության տեղը դնալ-գալու համար ՆԳՓԿ կարանավայրերի բաժնի հրամաններում հայտարարված հատուկ յուղակների համաձայն :

21. Կարանավայրերի աշխատակիցներին արձակուրդ տալու իրավունք ունեն համապատասխան կարանավայրերի պետերը՝ իսկ կարանավայրերի պետերին՝ ՆԳՓԿ կարանավայրերի բաժնի պետը :

22. Կարանավայրերի աշխատակիցների վերաբերմամբ զորաժողով հայտարարելու գեղքում ըստոր հերթից և հերթից գուրս արձակուրդ գայելողները պարտավոր են անհասկաղ գալ իրենց ծառայության վայրը :

Գ Ը Ն Խ Ա Վ

ԳԱՇՏԱԲԵՅՑ ՀԵԹԱՅՑՆԵԼՆ ՈՒ ԾԱՌԱՅՑՈՒԹՅՈՒՆԻՔ ԱՐԶԱԿԵԼՔ

23. Պաշտոնից հեռացնել և կաշվում պաշտոնի վերաբերյալ պարտականություններ կատարելու ժամանակամուրակությունը արդիիր:

24. Պաշտոնից հեռացնելը տեղի յեւ ունենում կամ քննիչ մարմինների ցուցմունքով, Քր. Դատ. Որ. 142 հոդ. համաձայն, կամ այն պետի կարգագրությամբ, վորի իշխանությամբ հեռացվածը պաշտոնի յեւ նշանակված, նույնպես և այդ բանի

համար լիազորված այլ պահանջաների կարգությամբ :

25. Բացառիկ, անհետաձղելի գեղքերում կարանավայրերի պետերն իրենց իշխանությամբ հեռացնում են իրենց սառրազրյալին, նույնիսկ յեթե նրանց բարձրագույն տայանն և նշանակել, անհապաղ հայտնելով այդ առյանին հեռացնելու պատճառությունը :

26. Պաշտոնից հեռացնելու ամեն մի գեղքում, բացի քննիչ մարմինների պահանջմամբ պաշտոնից հեռացնելու գեղքերում (Քր. Դատ. Որ. հոդ. 142), այն պետը, վորի կարգագրությամբ պաշտոնից հեռացրածը պաշտոնի յեւ յեղել նշանակված, անհապաղ՝ կարգագրություն և անում հետաքննություն կատարելու մասին՝ Քր. Դատ. Որ. 97 հոդ. Յ կետի կարգով :

27. Յեթե հետաքննությունը պարզեց պաշտոնից հեռացնելու հիմնավոր լինելը, հեռացրածը կարող և արձակվել ունի կանոնագրության 30—34 հոդվածների պահանջները կատարելով: Հակառակ գեղքում նու վերագանում և իր պաշտոնին:

28. Յեթե պաշտոնից հեռացնելը տեղի յեւ ունեցել նախ քան քննիչ իշխանության զործը քննելը և յեթե վերջինի վորոշումն է, թե պետք չեր հեռացնել, հեռացրածին պետք և իր պաշտոնը վերադարձնել:

29. Իր սառրազրյալին առանց հարգելի պատճառների պաշտոնից հեռացնող պետը յենթարկվում և պատասխանատվության կարգապահական

կամ գատական կարգով (Քր. Ար. 105 հոդ. և 106 հոդ. 1 մ.) :

30. Ծառայությունից արձակելը տեղի յէ ունենում .

ա) աշխատակցի սեփական ցանկությամբ և
բ) անկախ նրա ցանկությունից :

31. Կալանավայրերի այն աշխատակիցները, վորոնք ծառայության պարտադիր ժամանակամիջոցը չեն ծառայել կարող են արձակվել իրենց միջնորդության հիման վրա այն պետի կարգադրությամբ, վոր նրանց նշանակել ե, հիվանդության գետպերում՝ ընտանեկան հանգամանքների և այլ հարգելի պատճառներով :

Ծանոթություն .—Յեթե կալանավայրերի աշխատակիցը վկայական ներկայացնե թշշկական վերահսկողության հանձնաժողովից այնպիսի հիվանդության մասին, վոր արգելք և հանդիսանում ծառայությունը չարունակելու կալանավայրերում, վարչությունն իրավունք չունի մերժելու նրա միջնորդությունը իրեն արձակելու մասին :

32. Կալանավայրերի այն աշխատակիցները, վորոնք իրենց տված ստորագրությամբ պայմանաժամը լրանալուց հետո ցանկանում են դուրս գալ ծառայությունից, պարտավոր են նախորդ հայտնել այդ մասին, վոչ ուշ քան պարտադիր ժամանակը լրանալուց մի ամիս առաջ :

Յեթե ստորագրության պայմանաժամը լրանալու պահուն փոխանորդ չինի, արձակվողին կարելի յէ պահել կալանավայրի ծառայություն

ժեղ, բայց վոչ ավելի քան 2 շաբաթ ժամանակը լրանալուց հետո :

Ծանոթություն .—Յեթե արձակվողը ժամանակին չի հայտնել վոր ինքը ցանկանում ե կարանավայրի ծառայությունից դուրս գալ, նրան կարելի յէ պահել մինչև փոխանորդ գըտնելը, բայց մի ամսից վոչ ավելի :

33. Կալանավայրերի աշխատակիցներին ծառայությունից իրենց ցանկությունիցն անկախ արձակելը տեղի յէ ունենում՝ համապատասխան արհմիության մարմնին (արհմիազորին) տեղեկություն տալով և Աշխատանքի Որենսգրքի 47 հոդվածի 2-րդ և 3-րդ ծանոթությունների պայմանները կատարելով .

ա) Աշխատանքի Որենսգրքի 47 հոդ. նախատեսված դեպքերում .

բ) վկայության կարգով, սույն կանոնադրության 3-րդ հոդ. նախատեսված հրահանգի համաձայն .

գ) ծառայելու անընդունակության պատճառվ, թշշկական հանձնաժողովի վորոշման համաձայն :

դ) կարգապահության կարգով, սույն կանոնադրության 5-րդ գլուխ համաձայն :

Ծանոթություն .—Կալանավայրերի աշխատակիցները՝ Աշխատանքի Որենսգրքի 47 հոդ.

«դ» և «դ» կետերով, այլ սույն հոդվածի «բ», «դ» և «դ» կետերով նախատեսված դեպքերում արձակվելիս, արձակվում են համապատաս-

խան ովետերի կարգադրություններով, վորի
մտախն հետո տեղեկություն և տրվում արհես-
տակցական կազմակերպություններին։ Մնաց-
յալ բոլոր գեղքերում նրանք արձակվում են
Աշխատանքի Որենսդրքի 161 հոդ. «զ» կետի
համաձայն։

34. Առանց որինական հիմքերի իր ստորադր-
քային արձակող պետք յենթարկվում և պատա-
հանագության կարգապահական կամ զատական
կարգով (Քր. Ար. 105 հոդ. և 106 հոդ. 1 մ.).

Գ. Լ. Ա Խ Խ Վ

ԿՈՐԴԱԳԱՀԱԿԱՆ ՊԱՏԻԺԵՆԵՐ

35. Կալանավայըների վարչական - չարքային
կազմը՝ որինքով և կանոնադրություններով սահ-
մանված պարտականություններին ու վարքի կո-
նոնները խախտելու, այլև ծառայության անբա-
րելիությունը, անուշարժությամբ և անփու-
թությամբ վերաբերվելու համար, վոր սակայն
պատճենի քրեական արարքի նշաններ չի պարու-
նակում, յենթարկվում և հետեւյալ կարգապահա-
կան պատիժների։

ա) Հանդիմանության, հայտարարելով հրա-
մանի մեջ կամ սուանց հայտարարելու։

բ) Հանդիմանության, նախադրուչացնելով
արձակման մասին։

զ) կարմաք մինչեւ 7 որ։

դ) արձակումն ծառայությունից, ՀՍԽՀ ԿԳԿ-ի

և ԺԿԿ-ի 1926 թ. հունվարի 15-ի «Պետական և
պետականների հավասարեցրած հիմնարկություննե-
ների ու ձեռնարկությունների պաշտոնյաններին
կազմական պատասխանատվության յին-
թարկելու մասին» վորոշման հոդ. 9 համաձայն։

36. Իրենց ստորագրյալներին կարգապահական
պատիժներ տալու իրավունք ունին։

1. ՆԳԺԿ-ի կալանավայրերի բաժնի պետն ու
նրա ողնականը։

2. Կալանավայրի պետն ու նրա ողնականը։

37. Հիշյալ անձինքն իրավունք ունին։

1. Կալանավայրի պետի ողնականը՝ հանգի-
մանություն անելու, հայտարարելով հրամանի
մեջ կամ սուանց հայտարարելու։

2. Կալանավայրի պետը՝ հանգիմանություն
հայտնելու, հայտարարելով հրամանի մեջ կամ
սուանց հայտարարելու, կալանավորելու մինչեւ^{յերեք} որ և ծառայությունից արձակելու, կատա-
րելով սույն կանոնազրության 36 հոդ. «զ» կետը։

3. ՆԳԺԿ-ի կալանավայրերի բաժնի պետը և
նրա ողնականը՝ կարգապահական պատիժների
նշանակելու լրիվ շափով։

38. Ցեղե պետը իր այս կամ այն ստորագրյա-
լին պատիժ տալու համար իրեն վերապահված իշ-
խանությունը բավական չի համարում, գիմուժն
և անում ստորագրության կարգով վերազար պե-
տի իշխանությամբ պատիժ նշանակելու մասին։

39. Կարգապահական պատիժներ նշանակելու
և գործադրելու կարգը, այլև նրանց զեմ զանգառ

տալու կարգը վորոշվում և ներքին կարգավորու-
թյան կանոններով, վորոնք հրատարակվում են
Աշխատանքի Որենսգրքի հմ հոդ. կարգով :

Կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեյի
Նախագահի Տեղակալ՝ Հ. Ա. ԶԱՅՑՅԱՆ
Ժողովրդական Կոմիտարների Խորհրդի
Նախագահի Տեղակալ՝ Ա. Մ. ՄՈԱՎՅԱՆ
Կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեյի
Քարտուղար՝ Հ. ՏԱՅՑՅԱՆ

1926 թ. փետրվարի 23.

Յերեան

27. Յուցակ անձանց, վորոնց վրա տարածվում ե-
կալանավայրերի ծառայության կանոնադրու-
թյունը

1. ՆԳԺԿ-ի կալանավայրերի Բաժնի Պետ.
2. ՆԳԺԿ-ի կալանավայրերի Բաժնի պետի ող-
նական.
3. Գավառական կալանավայրերի պետերն ու
նրանց ողնականները.
4. Ավագ վերակացու.
5. Բաժանմունքի վերակացու.
6. Կրտսեր վերակացու :

Կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեյի
Նախագահի Տեղակալ՝ Հ. Ա. ԶԱՅՑՅԱՆ
Ժողովրդական Կոմիտարների Խորհրդի
Նախագահի Տեղակալ՝ Ա. Մ. ՄՈԱՎՅԱՆ
Կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեյի
Քարտուղար՝ Հ. ՏԱՅՑՅԱՆ

1926 թ. փետրվարի 23.

Յերեան

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱՖԻՆ ԱՌԱՋԻՆ ՏՊԱՐԱՆ

Գրառ. 759ր.

Պատճեր 4361

Տիրագ. 200

«Ազգային գրադարան

NL0219320

37.073